

**SERMAYE PİYASASI KANUNUNDA YENİ MÜESSESE:
TEMİNAT YÖNETİM SÖZLEŞMELERİ ve TEMİNAT YÖNETİCİSİ**

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda ("**Sermaye Piyasası Kanunu**") önemli değişiklikler öngören 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ("**Değişiklik Kanunu**"), **25 Şubat 2020** tarih ve **31050** sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Değişiklik Kanunu'nun 29. maddesi ile Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen 31/B maddesi kapsamında; karşılaştırmalı hukukta geniş uygulama alanı bulan "*trust*" kurumu, "teminat yöneticisi" adlandırması ile sermaye piyasası mevzuatına kazandırılmış ve söz konusu kuruma ilişkin detaylı düzenlemelere yer verilmiştir.

Değişiklik Kanunu ile "Teminat Yöneticisi" Müessesesi Getirilmiştir.

Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Madde 31/B Fıkra (1) uyarınca Sermaye Piyasası Kurulu ("**Kurul**") tarafından belirlenecek sermaye piyasası araçlarının, bu araçlardan doğan yükümlülüklerin vadesinde yerine getirilmesini teminen Kurul'un uygun göreceği varlıklarla teminat altına alınabileceği öngörülmüştür. Aynı maddenin devamında ise teminata konu edilen varlıkların mülkiyetinin genel saklama yetkisine sahip yatırım kuruluşu niteliğini haiz teminat yöneticisine devredileceği veya söz konusu varlıklar üzerinde teminat yöneticisi lehine sınırlı aynı hak tesis edileceği ve bu işlemlerin ilgili sicilde beyanlar hanesine kaydedileceği belirlenmiştir.

Teminat Yöneticisi ile İhraççı Arasında Teminat Yönetim Sözleşmesi Akdedilmelidir.

Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Madde 31/B Fıkra (2) uyarınca teminat yöneticisinin, ihraçtan önce ihraççı ile yazılı olarak akdedilecek teminat yönetim sözleşmesi içeriğinde teminat yöneticisinin yükümlülüklerinin belirleneceği öngörülmüştür. Aynı madde kapsamında ayrıca, teminat yönetim sözleşmelerine ilişkin usul, esas ve asgari unsurların Kurul tarafından belirleneceğine hükmedilmiş olup Kurul tarafından, sermaye piyasası mevzuatı açısından yeni olan "teminat yönetim sözleşmesi" kurumuna ilişkin ikincil düzenlemelerin yapılması beklenmektedir.

Teminat Yöneticisinin Göreve Başlaması İçin Gerekli Olan Usul İşlemleri Belirlenmiştir.

Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Madde 31/B Fıkra (4) uyarınca ihraççı tarafından, Kurul'un onayladığı her teminat yöneticisinin ticaret unvanı, hangi ihraçla ilgili olarak atandığı ve yetkileri, merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline ayırt edici şekilde tescil edilmesinin ardından Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilecektir.

Değişiklik Kanunu ile Teminat Yöneticisinin Yükümlülükleri Belirlenmiştir.

Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Madde 31/B Fıkra (2) kapsamında, teminat yöneticisinin yükümlülüklerinin esas olarak teminat yönetim sözleşmesinde belirleneceği vurgulanmış olsa da aynı madde ile ayrıca teminat yöneticisinin sorumluluğunda olan birtakım yükümlülükler sınırlı

sayıda olmamak üzere sayılmıştır. Buna göre; teminaten mülkiyeti kendisine devredilen veya üzerinde lehine sınırlı ayni hak tesis edilen teminat konusu varlıkların sevk ve idaresinin sağlanması, korunması, muhafazası, gerekmesi halinde hukuki yollara müracaat edilmesi hususlarında teminat yöneticisi yükümlü kılınmıştır.

Böylelikle sermaye piyasası araçlarından doğan yükümlülüklerin ihraççı tarafında yerine getirilmesine kadar, teminata konu edilen varlıkların yönetimi, teminat yöneticisine bırakılarak yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunmasının sağlanması amaçlanmıştır. Bu şekilde teminat yöneticisi, muhtemel bir temerrüt yaşanması karşısında teminat konusu varlıkları zarara uğratmayacak şekilde idare edecek ve yatırımcıların haklarına kavuşmasını sağlayacaktır.

Teminat Yöneticisinin Yükümlülüklerini İfa Ederken Sahip Olduğu Yetkiler Belirlenmiştir.

Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Madde 31/B Fıkra (3) kapsamında, teminat yöneticisinin yükümlülüklerini yerine getirirken sahip olduğu yetkiler geniş bir çerçevede belirlenmiştir. Buna göre teminat yöneticisi, teminatlara ilişkin tapuya tescil işlemleri ve özel sicillerde (gemi sicili, araç sicili ve taşınır rehin sicili vb.) yapılacak her türlü işlem dahil olmak üzere tüm iş ve işlemleri kendi adına ve yatırımcılar hesabına yerine getirmeye yetkili kılınmıştır.

Böylelikle teminat yöneticisi açısından, kendisine yüklenen sorumlulukları yerine getirmek üzere gerekli tüm hukuki işlemleri yatırımcıların hesabına gerçekleştirebilmek için geniş bir yetki alanı belirlenmiştir.

Yatırımcıların Alacaklarının Teminat Konusu Varlıklardan Karşılanmasına İlişkin Belirlemeler Yapılmıştır.

Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Madde 31/B Fıkra (5) kapsamında yatırımcıların alacaklarının teminat konusu varlıklardan karşılanması ihtimaline ilişkin birtakım usul ve şartlar belirlenmiştir. Buna göre;

- (i) İhraççının, sermaye piyasası araçlarından doğan yükümlülüklerini yeri getirmekte temerrüde düşmesi halinde,
- (ii) Kanunda öngörülen sebeplerin gerçekleşmesi halinde veya
- (iii) İhraççı ile yatırımcı arasındaki sözleşme hükümlerinde öngörülen sebeplerin gerçekleşmesi halinde,

herhangi bir ön şartı (ihbar veya ihtarda bulunma, süre verme, adli veya idari merciden izin veya onay alma, teminatın açık artırma ya da başka bir yol ile nakde çevrilmesi gibi) **yerine getirme yükümlülüğü olmaksızın** teminat yöneticisi, teminata konu varlıkları satıp bedellerini yatırımcılar arasında paylaştırabilecektir.

Teminat Konusu Varlıkların, Teminat Yöneticisinin Malvarlığından Ayrılması Esası Benimsenmiştir.

Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Madde 31/B Fıkra (6) uyarınca teminat konusu varlıklar, teminat yöneticisinin malvarlığından ayrı olarak kabul edilip ayrı olarak izlenecektir. Bu nedenle teminat yöneticisinin **kamu alacağı niteliğindeki borçları da dahil olmak üzere** herhangi bir borcu nedeniyle teminat konusu varlıkların haczedilmesi, rehnedilmesi, iflas masasına dahil edilmesi ve üzerlerine ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz konulması mümkün değildir.

Yatırımcının hak ve menfaatlerini korumak amacıyla teminat konusu varlıkların mülkiyetinin teminat yöneticisine devredileceği veya bu varlıklar üzerinde teminat yöneticisi lehine hak tesis edileceği öngörülmüş olduğu dikkate alındığında, söz konusu varlıkların teminat yöneticisinin borçlarına karşı da korunması amaçlanmıştır. Böylelikle teminat yöneticisinin borçlarından dolayı teminat konusu varlıkların zarara uğratılması ihtimalinin önüne geçilmiştir.

Teminat Yöneticisinin Cezai Sorumluluğuna İlişkin Belirlemeler Yapılmıştır.

Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Madde 31/B Fıkra (9) çerçevesinde; bu maddenin 2. fıkrası kapsamında belirlenen yükümlülüklerini gereği gibi yerine getirmeyen teminat yöneticisinin, Sermaye Piyasası Kanunu'nun "*Sermaye Piyasası Kurumlarının Hukuka Aykırı Faaliyet Veya İşlemlerinde Uygulanacak Tedbirler*" başlıklı 96. maddesinin 1. fıkrası uyarınca sorumlu olacağı öngörülmüştür.

Buna göre teminat yöneticisinin yükümlülüklerine aykırı faaliyetlerinin tespit edilmesi hâlinde Kurul, "*İlgililerden aykırılıkların Kurulca belirlenen bir sürede giderilmesini istemeye veya doğrudan bu kurumların faaliyetlerinin kapsamını sınırlandırmaya veya geçici olarak durdurmaya, tamamen veya belirli sermaye piyasası faaliyetleri itibarıyla yetkilerini iptal etmeye ya da öngöreceği diğer her türlü tedbiri almaya*" yetkili olacaktır.

Ayrıca Madde 31/B Fıkra (9) çerçevesinde; bu maddenin 6. fıkrası kapsamında öngörülen teminat yöneticisinin malvarlığı ile teminata konu varlıkların ayrılması esasına aykırılık halinde teminat yöneticisinin, Sermaye Piyasası Kanunu'nun "*İhraççıların hukuka aykırı işlemleri ile sermayeyi veya mal varlığını azaltıcı işlemlerinde uygulanacak tedbirler*" başlıklı 92. maddesinin 1. ve 3. fıkrası uyarınca sorumlu olacağı öngörülmüştür.

Son olarak Madde 31/B Fıkra (10) kapsamında teminat yöneticisinin, kendisine teminat mülkiyeti devredilen varlıkları tasarruf amacı dışında kullanması durumunda 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "*Güveni Kötüye Kullanma*" başlıklı 155. maddesinin 2. fıkrası uyarınca sorumlu olacağı ve bu maddeye dayanılarak hükmedilecek cezanın 5 yıldan az olamayacağı öngörülmüştür. Buna göre teminata konu varlıkları tasarruf amacı dışında kullanan teminat yöneticisi hakkında "beş yıldan yedi yıla kadar hapis ve üçbin güne kadar adli para cezasına" hükmedilmesi mümkündür.

Teminat Yöneticisinin Sorumluluğunu Hafifleten veya Kaldıran Anlaşmalar Geçersizdir.

Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Madde 31/B Fıkra (8) uyarınca; teminat yöneticisi açısından aynı maddenin 9. fıkrası kapsamında öngörülen sorumluluk hallerinin hafifletilmesine veya kaldırılmasına ilişkin anlaşma, hüküm veya ifadelerin geçersiz olduğuna hükmedilmiştir.

Uygulamaya İlişkin İkincil Düzenlemeler Kurul'a Bırakılmıştır.

Diğer taraftan Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Madde 31/B fıkra (11) ile Kurulun, bu madde kapsamındaki usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu öngörülmüş olup Kurul tarafından, sermaye piyasası mevzuatı açısından yeni olan "teminat yönetim sözleşmesi ve teminat yöneticisi" müesseselerine ilişkin ikincil düzenlemelerin yapılması beklenmektedir.

Saygılarımızla,

LBF Partners